

Comisia juridică, numiri și imunități

RAPORT

asupra proiectului de lege pentru modificarea unor acte legislative (nr. 179 din 19.08.2019)

Lectura I

Comisia juridică, numiri și imunități a examinat proiectul de lege pentru modificarea unor acte legislative prezentat cu titlu de inițiativă legislativă de către deputații Dan Perciun și Radu Marian și comunică următoarele.

Prezentul proiect de lege are drept scop instituirea unui mecanism de protecția a animalelor, care să prevadă sancțiunile ce se impun, confiscarea animalelor supuse abuzului, cât și posibilitatea îngrădirii infractorilor de a mai deține animale.

Prin proiect se propune modificarea Codului penal, a Codului contravențional, a Codului de executare și a Legii nr. 50/28.03.2013 cu privire la controalele oficiale pentru verificarea conformității cu legislația privind hrana pentru animale și produsele alimentare și cu normele de sănătate și de bunăstare a animalelor.

În rezultatul examinării proiectului și a avizelor recepționate, Comisia a identificat următoarele deficiențe de concept și de tehnică legislativă:

- în avizele sale asupra proiectului, Centrul Național Anticorupție a constatat că „proiectul conține factori și riscuri de corupție generați de caracterul lacunar al prevederilor [...]”, în timp ce Direcția generală juridică stipulează expres: „În concluzie, proiectul de lege necesită a fi perfectat și îmbunătățit din punct de vedere conceptual, structural și redacțional [...]”, ambele avize menționând despre numeroasele prevederi lacunare care trebuie să fie ajustate la principiile legiferării. Este de menționat că proiectul în cauză nu a obținut avizul Guvernului;

- majoritatea copleșitoare a prevederilor din proiect nu corespund principiului oportunității, coerenței, consecutivității, stabilității și predictibilității normelor juridice, în corespundere cu art. 3 alin. (1) lit. d) și Capitolul IV Secțiunea a 2-a din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative;
- proiectul de lege propune sancțiuni pentru încălcarea normelor care nu se regăsesc în legislația în vigoare, altfel spus, pentru aplicarea normelor propuse în proiect se recomandă adoptarea unui cadru legal în domeniul protecției animalelor de companie sau reanalizarea și reformularea textului în așa mod, ca să îndeplinească cerințele de claritate și previzibilitate conform prevederilor legislației în vigoare: Legii privind activitatea sanitar-veterinară nr. 221/2007, Legii privind protecția animalelor folosite în scopuri experimentale sau în alte scopuri științifice nr. 211/2017, Legii grădinilor zoologice nr. 136/2007, Legii regnului animal nr. 439/1995, Legii privind identificarea și înregistrarea animalelor nr. 231/2006;
- unele infracțiuni propuse de a fi introduse în Codul penal au un grad de pericol mai redus și pot fi tratate drept contravenție conform art. 10 din Codul contravențional;
- deși legislația în vigoare face diferență între „animal de fermă”, „animal de companie”, „animal”, etc., prevederile propuse nu fac diferență dintre diferitele tipuri de animale și prevăd un tratament uniform pentru încălcarea drepturilor acestora, ceea ce contravine principiilor legiferării în materie penală.

În continuare enumerăm unele dintre principalele lacune identificate în proiectul prezentat:

- în contextul lipsei prevederilor în legislația în vigoare privind drepturile animalelor de companie și în contextul în care în proiect nu se face o distincție dintre categoriile de animale existente, nu este argumentată necesitatea includerii subiecților care cad sub prevederile pct. 8 art. 394, 395 alin. (4) și (5), art. 402, art. 403, art. 407 din proiect,

în categoria persoanelor pasibili de a fi trași la răspundere penală având vârsta între 14 și 16 ani;

- norma de la art. I pct. 2 din proiect nu este coroborată cu modificările la art. 62 alin. (1) Cod penal al RM. Mai mult ca atât, din propunerile proiectului, este de menționat că interdicția de a deține animale poate fi aplicată doar ca o sancțiune complementară. Ultima obiecție fiind valabilă și pentru art. I pct. 3 din proiect;
- La art. I pct. 6 art. 106² alin. (1) urmează clar a fi specificate pentru care articole din Codul penal instanța de judecată poate aplica măsura de siguranță „confiscarea animalelor”;
- La art. I pct. 8 denumirea Capitolului XIX „Infrațiuni contra drepturilor animalelor” este confuză, deoarece cadrul legal național nu operează cu noțiunea „drepturile animalelor” și nu există bază legală care ar reglementa aceste drepturi;
- La art. I pct. 8 textul de la art. 394 contravine prevederilor legale în vigoare privind protecția animalelor în momentul uciderii, precum și conține sintagme neclare care pot aduce la aplicare eronată a legii. Mai mult ca atât, această prevedere vine în contradicție cu logica reglementării prevăzute la art. 140 alin. (1) Codul contravențional al RM, deoarece ultimul prevede atragerea doar la răspunderea contravențională pentru nimicirea animalelor incluse în Cartea Roșie și în anexele la Convenția privind comerțul internațional cu specii sălbatice de faună și floră pe cale de dispariție, pe când prevederea de la art. 394 din proiect prevede tragerea la răspunderea penală pentru uciderea oricărui animal, indiferent de tipul acestuia;
- La art. I pct. 8 textul art. 395 alin. (1) sintagma „acțiuni nejustificate” este una ambiguă și poate aduce la aplicarea abuzivă din partea organelor de drept a normei în cauză. Alin. (2) din același text conține, la fel, prevederi vagi care creează situații de neclaritate și pot aduce la aplicarea eronată a legii, ex: „care au pus sau pot pune în pericol viața ori sănătatea animalului”. Altfel spus, încadrarea acțiunii în cele care „pot pune în pericol viața ori sănătatea animalului” este lăsată la

discreția organului de urmărire penală, fără de a fi prezentate repere clare de calificare a acțiunilor subiecților pasibili de răspunde. Alin. (4) din același articol prevede aceeași latură obiectivă de comitere a infracțiunii ca și la alin. (1), (2) din proiect, deoarece operează cu textul „precum și alte acțiuni care au pus sau pot pune în pericol viața ori sănătatea animalului”, astfel organul de urmărire ar putea califica aceeași faptă a infractorului atât la alin. (1), cât și la alin. (4) din motiv că prevederile nu sunt clare, aceasta reprezentând o normă potențial coruptibilă. Este de menționat că nu este clară necesitatea abrogării art. 222¹ din Codul penal al RM, care prevede tragerea la răspundere penală a persoanei pentru „cruzimea față de animale” în contextul în care prevederea în vigoare este mai clară decât prevederea din art. 395 din proiect;

- Art. I pct. 8 art. 396 din proiect prevede o reglementare asemănătoare cu cea propusă la Art. II pct. 5 din proiect, respectiv normele în cauză reprezintă norme potențial coruptibile din motiv că pot fi aplicate arbitrar de către agentul constatator sau de organul de urmărire penală care, fără de a avea repere obiective de încadrare, calificare a acțiunilor subiectului pasibil de a fi tras la răspundere, vor decide discreționar aplicarea legii, fapt ce contravine principiilor legiferării. În același timp, este de menționat că legislația în vigoare prevede la art. 157 alin. (1) din Codul contravențional al RM sancționarea persoanei pentru „încălcarea cerințelor privind întreținerea animalelor, reglementate de legislația sanitar-veterinară [...]”;
- Art. I pct. 8 art. 399 reprezintă o normă de derogare de la regula generală de sancționare pentru neexecutarea hotărîrilor instanței de judecată, or art. 320 din Codul Penal al RM prevede sancționarea pentru neexecutarea hotărîrii instanței de judecată. Altfel spus nu este clară necesitatea introducerii unei norme speciale în acest sens în Codul penal. În cazul în care se dorește introducerea unei asemenea prevederi, aceasta trebuie să se regăsească la Capitolul XIV din Codul penal al RM;

- ART. I pct. 8 art. 401 conține o reglementare ambiguă, or este de menționat că nu este clar care sunt acțiunile care se încadrează în sintagma „traficul ilegal de animale”, în special în contextul în care prevederile din Codul penal al RM enumeră acțiunile care se încadrează în sintagma „trafic de”;
- Formularea care se propune la art. I pct. 8 art. 404 din proiect poate aduce la tragerea la răspunderea penală a persoanelor care se ocupă cu dresarea animalelor;
- Prevederea de la Art. II pct. 1 art. 63² din proiect conține reglementări vagi asemănătoare celor prevăzute la Art. I pct. 8 art. 365 alin. (4) din proiect, ceea ce poate aduce la aplicarea arbitrară a prevederilor legale asupra minorilor în vârstă între 14 și 16 ani;
- Per ansamblu, prevederile din Art. II din proiect conțin formulări ambigui care pot crea probleme în aplicarea legii și, respectiv, vor deveni cauza inaplicabilității prevederilor legale, ceea ce va aduce la imposibilitatea atingerii scopului proiectului;
- art. III Pct. 1 din proiect contravine art. 6 alin. (2) din Legea nr. 50/2013 cu privire la controalele oficiale pentru verificarea conformității cu legislația privind hrana pentru animale și produsele alimentare și cu normele de sănătate și de bunăstare a animalelor;
- Art. V din proiect nu reglementează data intrării în vigoare a acestuia precum și stabilește un termen prea scurt pentru Guvern pentru a-și aduce prevederile sale în concordanță cu prezentul proiectul de lege.

Fiind propus votului, proiectul nu a acumulat numărul necesar de voturi pentru a fi înaintat spre examinare și adoptare în plenul Parlamentului.

În acest context, Comisia juridică, propune spre respingere proiectul de lege pentru modificarea unor acte legislative (nr. 179 din 19.08.2019)

Vasile BOLEA
Președintele Comisiei